

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Testes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

TESTES.

Primò, testes domestici, quando admittuntur pro, & contra, vide Ad. dit. in Cap. Tol. q. 4. ut in illis rebus, quæ sunt solitæ pertractari inter domesticos, ut quando aliter, quàm per eos veritas haberi non potest, & qu. 4. etiam uxor in virum, & e contra, vide Azon. in sum. lib. 4. Codicis, rub. 21. nu. 8. Fel. in c. 1. de testibus. Alex. conf. 122. vol. 4. & conf. 5. col. 5. vol. 1.

Secundò, quando veritas aliter haberi non potest, & deficientibus aliis probationibus possunt compelli personæ, quæ de iure invitæ compelli non possunt ad testificandum, etiam clerici, Cap. Tol. q. 354. & ibi Addit Host. in sum. tit. de testi. cog. in prin. adde, quòd ubi alii testes iudici, & legales, qui de iure idonei essent, haberi non possent, tunc temporis admittuntur etiam scemina, etiam in criminalibus, etiam personæ, quæ aliàs non admitterentur. Jo. And. in Add. ad Spec. tit. de test. §. 1. ver. excipitur. Jas. in l. cunctos populos, nu. 49. ver. fallit, de sum. Trin. & fid. Cath. & sic bene dicunt Practichistæ, & Criminalistæ, quòd ea quæ sunt in profibulo, possunt probari per personas illius loci, & ea quæ sunt in nemore, & in villa, possunt probari per personas, quæ utrinque haberi possunt, ita Diaz pract. crim. can. c. 120. & Fol. in pract. crim. ca. de repulsa, nu. 27. facit, quod notat Gem. in c. 1. ver. nota glossa, de restit. lib. 6. & ibi gl. in ver. ad testimonium, ubi dicunt, quod testes inhabiles, aliàs licet non plenè probent, tamen indu-

cunt præsumptionem, & citant Inn. in c. cum dilecti, il. 1. de accusat.

Tertio, si testis primo deponit unum, & postea ex intervallo deponit contrarium, cui standum est? Respondetur, quod primo, vide Cap. Tol. q. 280. & ibi Add.

Quarto, testes vocati à iudice peccant, si non comparent contra iustitiam, & contra charitatem; primo, quia non parent iustitiæ: secundo, quia lædunt proximum, Sot. li. 5. qu. 7. art. 1. de iust. & iure, & de rat. teg. sec. memb. 2. qu. 7. dub. 4. Navar. in capit. inter verba, num. 219.

Quinto, testes possunt examinari in Ecclesia, Dec. in c. de cetero, de immun. Eccl.

Sexto, de testibus causâ fidei excommunicandis, vide Bul. Alex. V. quæ est 24. & Pii IV. quæ est 53. & Urb. IV. Bull. 2.

Septimo, testes si fuerint æquales, non est attendenda eorum dignitas, capitul. si testes, quarta q. 1. Gloss. in litt. C. D. Thom. 2. 2. q. 70. art. 7.

Octavo, semper quod non vergit in præjudicium tertii, admittitur unus testis, ut non de baptizato: ca. non, in super, de consecr. dist. 4. & in causis levibus. Nav. conf. 1. de test. ubi etiam ait in foro conscientie credi uni testi idoneo, & jurato, & de ætate ordinandum, & de impedimentis matrimoniorum, prout sup. in ver. ordo, in ver. dimissoria, in ver. matrimonium.

Nono, differentia in productione testium, receptione, & examinatione; nam si quis fuerit astrictus ad producen-

ducendum testes in tali termino, sufficit illos in dicto termino produxisse, licet in termino examinati non fuerint, Gem. in c. presentium, §. verò, notab. 2. de rescr. lib. 6.

Decimò, qua ætate debeant esse testes, quando volunt deponere pro probando titulo in præscriptione quadragenaria, vel centenaria, sive de visu, sive de auditu, quinquaginta quatuor annorum, ait Gem. ex multis, in c. 1. ver. sed querit Lopus, de præscr. lib. 6.

TRANSLATIO.

Translatio Monasterij Monialium, cui imminet scandalum, est faciendaa aliud monasterium ejusdem ordinis, nec redditus Monasterij translati sunt applicandi Seminario, sed uniendi Monasterio, in quod translatum fuit, licet aliunde non possit provideri dicto Seminario sac. Cong. decl. 106. in meis, & ita censi debet de monasterio virorum translato, ubi per Bul. Pij V. non possunt commorari duodecim regulares.

THESAURUS.

Si invenitur thesaurus in solo publico, sive privato, per constitutionem Regni, est fisci, sed per capitulum Regis Caroli II. quod incipit, Et quia non decet, est dimidium inventoris. hoc intellige, quando non invenitur data opera, sed casu, Affl. in const. dohana secreti, in 1. notab. & Azo. in sum. lib. 10. Cod. rub. 15. vide Sylv. in ver. inventum,

n. 9. Secundò, si in loco suo est inventoris, quia hoc est de jure naturali Tertio, si in loco alieno, & casu, dimidium inventoris, cum dominio soli, si scienter, tunc distingue, vel eo sciente, & consentiente, vel eo invito. Quarto, si magis, tunc est fisci lata sententia. Nav. ca. 17. n. 172. & infra, & habebit negotium cum officio sanctæ Inquisitionis, cujus est judicare de magis, c. accus. §. sanè, de heret. l. 6.

TITULUS COLORATUS.

Titulus coloratus quomodo dicitur, vide Sylv. 3 p. q. 11. n. 34. Gom. q. 27. 26. 42. & 48. Cov. cap. 5. de trien. poss. tex. in c. cum ministris, de concess. præb. Addit. ad dec. Rot. 11. de præben. in novis.

TRIEMES.

Primò, Triremium Capellanos an possit visitare, corrigere, & cognoscere Episcopus loci, ubi sunt?

Respondetur ex Nav. consi. 4. de for. comp. quòd prius debet distingui, prout ibi. secundò, quod sic, prout de aliis viatoribus potest cognoscere.

Secundò, an prælati religionum, & sæcularium possint damnare suos regulares, vel sæculares ad triremes? Respondetur, quòd sic. Steph. Aufer. in repet. Clem. 1. de off. ord. regul. 3. fallent. 1. Nav. 2. nullum, 18. q. 2. ver. de reg. ad trirem. dam. n. 52. Clar. qu. septuagesima, ver. frequens est etiam, & Nav. consi. 1. de here.

Tertio, Ecclesiastici condemnati ad triremes, an possunt vapulare absque incur-